

Przedpłata:

liczącennie: { w eksped. 200 mk.
na pocztę 210 mk.
numer pojedynczy. 30 marek

Administracja Koźmin

Wychodzi w środy i soboty

Telefon nr. 34

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:

przyjmuje się za opłatą
mm 1-lin. na str. 6-lin. 30.00 mk
mm reklam. 1-l. na str. 3-l. 50.00 mk

Wszelkie wypadki, spowodowane przez wyższą, przeszłość w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywanych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 595. Rozporządzenie w przedmiocie taryfy opłat za oględziny bydła rzeźnego i mięsa wraz z trychinoskopią obowiązujące na obszarze Województwa Poznańskiego z wyjątkiem rzeźni publicznych.

Za zgodą min. Rol. i D. P., a na mocy § 14 rozporządzenia, do oględzin bydła rzeźnego i badania mięsa z 28. VIII. 1902 zmieniam rozporządzenie z dnia 27 VI. 21. ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Nr. 29 z dnia 22 lipca r. b. poz. 461 jak następuje:

Art. 1.

Za zwyczajne badanie mięsa i trychinoskopię łącznie z oględzinami bydła rzeźnego:

1. Sztuka bydła rog., wyjąwszy cielęta do 3 miesięcy . . . . . 1050,— mk.
2. Sztuka trzody chlewnej:
  - a) oględziny żywej sztuki rzeźnej oraz z badaniem mięsa i trychinoskopią . . . . . 700,— mk.
  - b) oględziny żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa bez trychinoskopji . . . . . 525,— mk.
  - c) trychinoskopja sama . . . . . 350,— mk.
3. Cielę do 3 mies. owca, koza, albo inne drobne zwierzę . . . . . 350,— mk.
4. Konia, osiela, muła, mułosiela . . . . . 1050,— mk.

Art. 2.

Badacz mięsa otrzymuje na koszty podróży za każdy kilometr 70 mk.

Art. 7.

D. I. Lekarze weteryn., pobierają za każde uzupełniające badanie mięsa bez względu na gatunek zwierzęcia 1050,— mk., a o ile odbywają podróż własnymi środkami lokomocyjnymi opłaca się za każdy odwrotny kilometr drogą kołową 700,— mk.

Powyższa taryfa opłat ustanowiona z zastrzeżeniem każdorazowego odwołania wchodzi w życie dniem ogłoszenia.

— L. dz. I. D. 9755/22. —

Poznań, dnia 14 listopada 1922 r.

Wojewoda

(—) Dr. Celichowski

Powyższe podaję do publicznej wiadomości w ślad obwieszczenia tutajszem z dnia 12 lipca 1922 r. Orędownik pow. Nr. 57, pozycja 329.

— Nr. dz. 6681/22 St. I. —

Koźmin, dnia 15 grudnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 596. Obwieszczenie!

Wyjazd górników i robotników z powiatu Koźmińskiego do prac w kopalniach francuskich nastąpi w czwartek, dnia 28 grudnia br. o godz. 5-tej rano z Koźmina do Poznania.

Pożądani są przede wszystkim zawodowi górnicy, którzy już kilka lat w kopalniach pracowali. Robotników do kopalni którzy nie przekraczają lat 30 wgl. 35 może być przyjętych 50 osób na ogólną liczbę wysłanych, (przyjmuje się od lat 19-tu).

Reflektanci na wyjazd winni się stawić w środę, dnia 27 grudnia br. pomiędzy godz. 2 a 4-tą po południu w Państw. Urzędzie Pośredn. Pracy w Koźminie w celu odebrania potrzebnych do wyjazdu informacji.

Do wyjazdu potrzebne jest zaświadczenie z Powiatowej Komendy Uzupełnień w Gostyniu, wykaz osobisty z fotografią i zaświadczenie od najbliższej władzy potwierdzające zgodność na wyjazd.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie.

Państw. Urząd Pośred. Pracy

— L. dz. 1097/22. —

Koźmin, dnia 21 grudnia 1922 r.

Starosta, w z. Andrzejczak

Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 597. Obwieszczenie tutejsze z dnia 26 lipca 1922 — Orędownik powiatowy Nr. 61, pozycja 344 — zmieniam za zgodą Wydziału powiatowego o tyle, że czas otwierania i zamykania składów piekarskich w powiecie ustanawia się od godziny 7 rano (z dwu godzinową przerwą obiadową od 1—3) do godziny 6-tej wieczorem.

Powyższe obwieszczenie obowiązuje z dniem ukazania się w Orędowniku powiatowym.

— Nr. dz. 4974/22 St. I. —

Koźmin, dnia 14 grudnia 1922.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 598. Wdowom i sierotom wojennym wypłacę Urzędy Pocztowe w sobotę, dnia 23 grudnia 1922 r. (jutro) w myśl uchwały dodatkowej Min. Skarbu czterokrotnią rentę jako zapomogę gwiazdkową.

Poznań, dnia 22 grudnia 1922 r.

Główny Wydział Opiekuńczy

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 287/22. O. P. —

Koźmin, dnia 22 grudnia 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak,

Starszy Sekretarz powiatowy

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 599. Następną nadzwyczajną konferencją P. P. soltysów odbędzie się w środę 27 grudnia rb. przed poł. o godz. 11-tej w tut. biurze.

Obecność wszystkich PP. soltysów jest konieczna ponieważ się o ważne i pilne sprawy rozchodzi.

— L. dz. 5936/22. —

Pogorzela, dnia 19 grudnia 1922 r.

Komisarz obwodowy

Szatkowski

Z powodu Świąt Bożego Narodzenia

wyjdzie na zakończenie roku na przyszły tydzień tylko jeszcze jeden numer.

Za to otrzyma każdy z Szan. Czytelników, kto zaabonuje na czas „Orędownik” na miesiąc styczeń, razem z jednym z pierwszych numerów przyszłego miesiąca kalendarz ścienny bezpłatnie.

Zarazem życzymy wszystkim naszym Szan. Czytelnikom

Zdrowych Wesołych Świąt Administracja

Najwyższy czas zapisać

Orędownik Koźmiński

Abonament miesięcznie wynosi 400,— mk.

na pocztę . . . . . 450,— mk.

Dział nieurzędowy

Zamordowanie Prezydenta śp. Narutowicza

Ostatnia sobota przyniosła ogłowi polskiemu wypadek okropny, nad którym wzdryga się każde szlachetne serce i zdrowy rozum, który trupa czernią zapisuje jedną z kart historii odrodzonej Polski. Jest to mord dokonany na osobie pierwszego prezydenta polskiego. Jeszcze jego rządy nie zdołały na zewnątrz się ujawnić, jeszcze nie usiadł pewnie na prezydenckim krześle, a już niepoczytalna ręka przecięła jego życie. Sądzenie ludzi należy do historii, krytyka do władz prawodawczych i całego narodu, lecz rewolwer w walkę polityczną mieszać się nie powinien, bo biada narodowi, w którym to straszne narzędzie staje się argumentem. Nieznane nam jeszcze bliższe przyczyny rozpaczliwego kroku mordercy, lecz jakkolwiek one są, są zawsze niewystarczające na to, by znalazły usprawiedliwienie w sumieniu jednostki i narodu. Szaleńcze pomysły wydają zawsze szalone czyny i opłakane następstwa. Naród, który chce gruntować u siebie praworządność, który pragnie znaleźć imię dobre w rodzinie europejskiej, który poważnie myśli o utrzymaniu z trudem zdobytej niepodległości, winien dbać o ciepło w stosunkach swoich domowych, o ciszę atmosferową w przygotowaniu przyszłych zniw, a wszystkimi sposobami wstrzymać burzę i pioruny. A tymczasem piorun ugodził w najwyższy maszt Rzeczypospolitej.

Nie winien tu cały naród, ani żaden jego odłam, nie winne zreszczenia ni partje, lecz winne ziemne stosunki, jakie rozbiły naszą jedność plemienną, winne różne klipy, które się wbiły w nasze ciało i winien bezpośrednio nienormalny fanatyk, dla którego broń jest „ultima ratio”. — Rodacy! jeśli pragniemy dla

siebie i następców lepszej niż nasza przyszłości i doli, budujmy ją w zgodzie i porozumieniu, w pocie czcła, powoli, na drodze ewolucyjnej, a odwróćmy się od płynących ze wschodu czynów rewolucyjnych. Nie dopuśćmy prócz tego, by jednostki miały decydować o losie i honorze całego narodu!

Szczegóły o zamachu zbrodniczym na Prezydenta.

Warszawa, 16. 12. (A. W.) Dziś o godzinie 12 w południe dokonano zamachu na prezydenta Rzeczypospolitej Narutowicza, który odniósł trzy niebezpieczne postrzały. Zamachu dokonał art.-mal. Niewiadomski w lokalu Tow. Sztuk Pięknych Zachęta.

Warszawa, 16. 12. (A. W.) Prezydent Rzeczypospolitej Narutowicz zakończył życie.

Warszawa. (A. W.) Dzisiaj w południe w czasie uroczystego otwarcia dorocznej wystawy Salonu Sztuk Pięknych w Zachęcie dokonano zamachu na Prezydenta Narutowicza. Prezydent nie żyje. Sprawca zamachu artysta-malarz Eligjusz Niewiadomski został aresztowany.

Powołanie tymczas. rządu

Warszawa, 16. 12. Dziś utworzony został gabinet pod prezydenturą p. Władysława Sikorskiego, gen. dywizji, szefa sztabu gen. w składzie następującym: Min. zdrowia publicznego Dr. Witold Chodźko, min. pracy i opieki społecznej Ludwik Darowski, kierownik min. poczt i telegrafów Jan Moszczyński, kierownik min. przemysłu i handlu Henryk Strasburger, kier. min. rolnictwa i dóbr państw. Józef Raczyński, min. skarbu Zygmunt Jastrzębski, min. spraw zagr. Aleksander Skrzyński, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny przy dworze król. rumuńskim w Bukareszcie, min. robót publicznych prof. Jan Łopuszański, min. spraw wojsk. gen. dyw. Kazimierz Sosnkowski, min. sprawiedliwości prof. Wacław Makowski, kier. min. wyznań religijnych i oświecenia publicznego Józef Mikułowski Pomorski.

Warszawa, 16. 12. Wskutek śmierci p. Narutowicza objął p. Rataj obowiązki Prezydenta Rzplitej według art. 40 i zwoła natychmiast Zgromadzenie Narodowe, celem wyboru nowego prezydenta.

P. Wojciechowski wybrany Prezydentem Rzeczypospolitej.

Warszawa, 20. 12. (K. P.) O godz. 12,15 otworzył p. Marszałek Rataj Zgromadzenie Narodowe; po odebraniu przysięgi od jednego posła zarządził 5-minutową przerwę celem zgłoszenia kandydatur. Zgłoszono dwie kandydatury: dr. Kazimierza Morawskiego, prezesa Akad. Umiej. i St. Wojciechowskiego.

Warszawa, 20. 12. (K. P.) Godz. 12,30. Za chwilę przystąpią posłowie do głosowania. Wybór Wojciechowskiego pewny.

Warszawa, 20. 12. godz. 1 (K. P.) Wynik głosowania jest następujący: Stanisław Wojciechowski głosów 298, Kazimierz Morawski głos. 220.

P. Wojciechowski wybrany Prezydentem Rzeczypospolitej.

Zaprzysiężenie nowego prezydenta.

Warszawa, 20. 12. (A. W.) Zgromadzenie Narodowe zostało wyznaczone na godz. 7 wiecz. celem dokonania zaprzysiężenia nowego Prezydenta.

Ruch w Towarzystwach

Dla upamiętnienia 14-tej rocznicy oswobodzenia dzielnicy Wielkopolskiej odbędzie się dnia 27 grudnia br. o godz. 7-mej 30 minut wieczorem na sali pana Grodzkiego

uroczyste zebranie

Tow. Powstańców i Wojaków w Koźminie na które Szanowne Obywatelstwo uprzejmie zapraszamy.

Zarząd

Ofiary i pokwitowania

Towarzystwo Czerwonego Krzyża odebrało na obdarowanie gwiazdkowe ociemniałych żołnierzy umieszczonych w zakładzie w Bydgoszczy 51 paczek i 9200 marek w gotówce, które do powyższego zakładu zostały skierowane. Wszystkim ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać”. Jaworowiczowa.

Wskutek nadzwyczaj wielkiego zainteresowania jakie wywarła akcja zmierzająca do utworzenia Inwalidzkiego Domu Pracy, za pomocą sprzedaży nalepek, donosimy, że za łaskawem zezwoleniem Kuratorium Okręgu Szkolnego rozsprzedamy nalepek na okna dokonają zawsze szczerze oddani sprawom narodowym pp. dyrektorowie szkół wyższych oraz kierownicy szkół wydziałowych i powszechnych, wraz z gronem

nauczycielskim — Niech więc żaden rodzic nie odmówi dziecku swemu 20 mk. na nalepkę, którą przyozdobić winien 27 grudnia każdą szybę okien swoich.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. „Wieczór Pieśni” urządza miejscowe Koło Śpiewackie w niedzielę dnia 31-go grudnia b. r. wieczorem o godzinie 8-mej za sali pana Grodzkiego.

Jak afisze zapowiadają będzie to uczta duchowa nie lada, i mamy nadzieję, że wypadnie ona tak, jak żeśmy to od naszych dzielnych śpiewaczek i śpiewaków pod batutą zacnego ks. prof. Kasiora są zwyczajni. Aby się o tem przekonać, powinniśmy wszyscy, młodzi i starzy, z bliska i daleka na tę uroczystość pospieszyć, aby naszemu Kołu Śpiewackiemu przez szczerze zapelnioną salę dać znać, jak bardzo jego zabiegi naokoło upiększenia nam chwili polską pieśnią cenimy. Cześć pieśni!

Ogłoszenie!

Zajmowanie miejsc do sprzedaży towarów na Rynku tutejszem dozwolony jest li tylko w dni jarmaczne, i to w latowym półroczu od 1 kwietnia do 30 września rano od godz. 4-tej, a w zimowym półroczu od 1 października do 31 marca rano od godz. 6-tej.

W dni przedjarmaczne zabieranie miejsc jest niedozwolone.

Borek, dnia 29 grudnia 1922 r.

Magistrat

Michałowski

SKÓRY

wszelkiego rodzaju na obu-
wie, surowce
siodlarskie i
kożuchy do
wygarbowania

przyjmuje

Garbarnia Koźmińska

Telefon 75 Koźmin Telefon 75

Szanownej Klienteli dziękuję za
dotychczasowe poparcie mego intere-
su i proszę o dalsze życząc zarazem

Zdrowych i Wesółych Świąt

P. Weinert, Koźmin

Bank Koźmiński Sp. z nieogr. odp.
w Koźminie.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Po-
znaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej
w Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio
— wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Zaginęła

zółta torebka skórzana

do podróży 19 grudnia wieczorem na ulicy
Kolejowej. Uprasza się oddać za wysokiemi
wynagrodzeniem.

Cieszyńska, Klasztorna

Niebieskie wiedeńskie

króliki czystej krwi

(kozy)

ma do oddania

Schmidt, Góreczki,

powiat Koźmiński.

Kalendarze Marjańskie na r. 1923

z podaniem jarmarków

(poznańskich, pomorskich i górnośląskich)

poleca

Księgarnia Edwarda Kraszewskiego w Koźminie (Wyd. Orędownika)

„BŁAWAT”

Koźmin, ulica Krotoszyńska nr. 9

Materiały wełniane i bawełniane, materiały na u-
brania i płaszcze męskie, woale, płótna, barchany,
trykotarze, wełna, bielizna, artykuły męskie, ręk-
awiczki, pończochy, i wszelkiego rodzaju podszewki

**Największy wybór w modnych ubraniach
męskich i chłopięcych, raglanach, ulstrach,
jupach, bryczesach i spodniach w paski**

Konfekcja nasza zastępuje w zupełności garderobę miarową

Konfekcja robocza